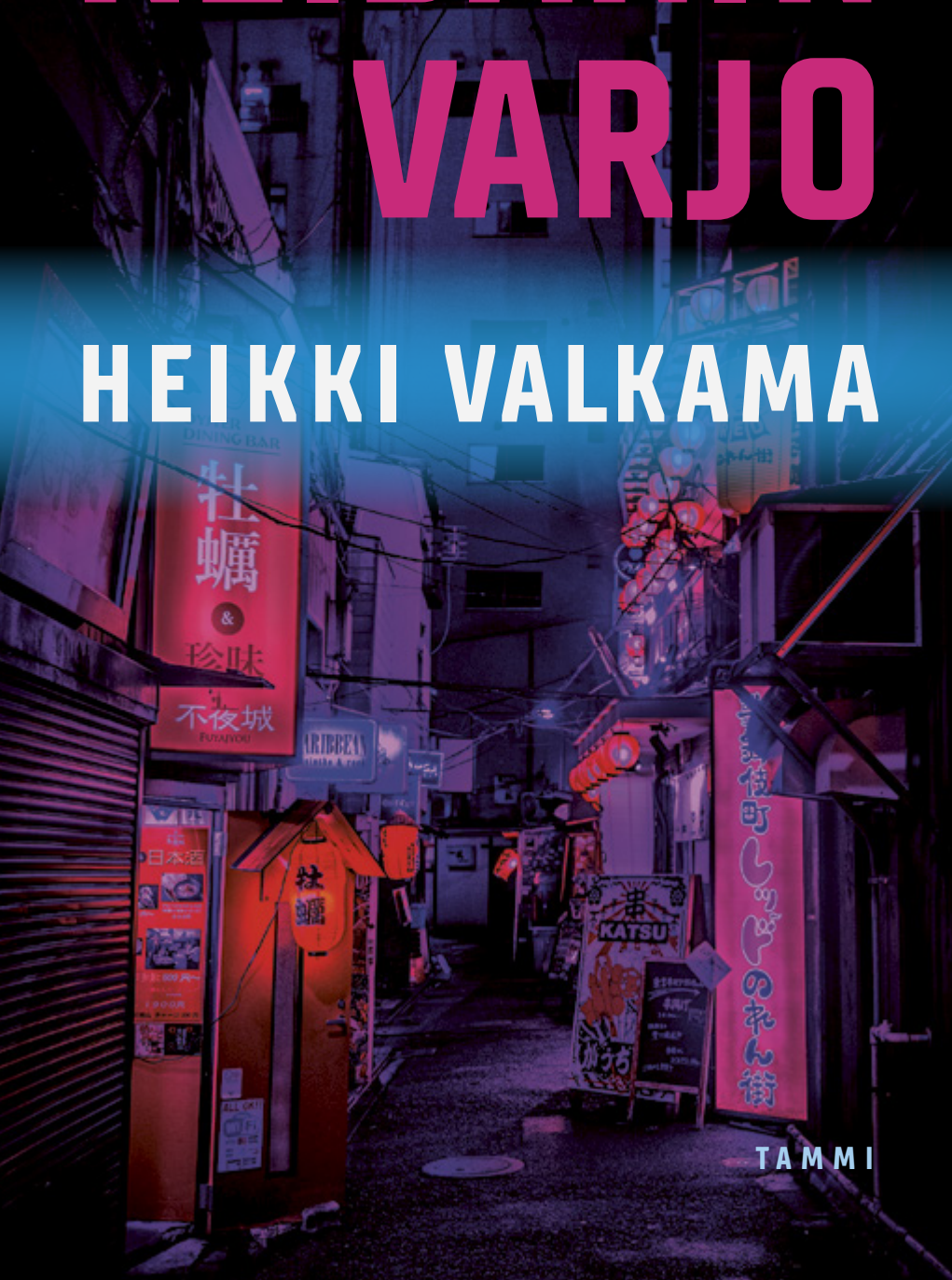

KEISARIN VARJO

HEIKKI VALKAMA

TAMMI

Heikki Valkama

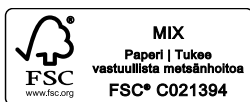
KEISARIN VARJO

TAMMI

HELSINKI

WSOY:n kirjallisuussäätiö on tukenut teoksen kirjoittamista.

I. painos

© Heikki Valkama ja Tammi 2025

Sitaatin Jun'ichirō Tanizakin novellista *Kauhu* kokoelmasta *Unien silta* (Tammi 1986) on englanninkielisestä käännöksestä suomentanut Kai Kaila.

Sitaatin Yukio Mishiman teoksesta *Kunnia on katkera juoma* (Otava 1971) on englanninkielisestä käännöksestä suomentanut Eeva-Liisa Manner.

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-7610-6

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@tammi.fi

1

Sillä hetkellä, kun räjähdys repi Aren Kurin riekaleiksi, hän ei ajatellut mitään.

Kuri oli vakuutusmyyjä, eikä pitänyt työstään. Ei hän oikeastaan pitänyt edes perheestään. Jos joku olisi sattunut kysymään, Kuri olisi myöntänyt olevansa täysin tyytymätön elämäänsä.

Iloa tuottavia asioita oli vähän. Kuri koki olevansa merkityksetön osa maailmaa, työmuurahainen, jonka olemassaolosta ei kukaan välittänyt.

Elämän hyvät hetket olivat niin harvassa, että hän tunsikin kulkevänsä yhdestä päivästä toiseen niin kuin kellotaulun viisari kulki samaa ympyrää ja palasi joka aamu aina samaan alkuun.

Joku ammattilainen olisi voinut sanoa, että Aren Kuri oli masentunut. Hänen kaltaisensa työmuurahaiset eivät kuitenkaan päätyneet ammattilaisten puheille, ja jos päätyivät, se oli yleensä jo myöhäistä.

Mistä Kuri sitten piti? Hän viihtyi niissä lyhyissä hetkissä, jotka sai töiden jälkeen viettää jossain kahvilassa sudokuja tehden. Tai niillä tauoilla, jolloin hän sai vain istua ja polttaa tupakkaa jossain hiljaisessa nurkassa. Sitäkin sai enää tehdä yhä harvemmin ja harvemmassa paikassa.

Tyytyväisimmillään hän oli, kun kukaan ei vaatinut mitään eikä päättä tarvinut rasittaa ajatuksilla. Parasta mitä Kuri tiesi

oli olla tekemättä mitään. Siksi hän viihtyi junissa, joissa puhelin piti panna äänettömälle ja joissa sai istua hiljaa paikallaan.

Räjähdyksen hetkellä hän oli päässyt zen-munkkien meditaatiossa tavoiteltavaan tyhjyyttä muistuttavaan tilaan. Se oli paikka ajatusten ulkopuolella, jossa mieli virtasi vapaana, kiinnittymättä mihinkään.

Koko päivä oli alkanut masentavasti. Aamupalalla teini-ikäiset lapset tuhahtelivat ja näyttivät nyrpeää naamaa. Tytär valitti jostain yhdentekevästä koulutehtävästä. Opettaja vaati liikaa ja teetti turhaa työtä, tytär sanoi, ja Arenin sympatiat kallistuivat opettajan puolelle. Poika taas kinusi rahaa animekerhon tapahtumaan. Kuulemma kaikki muutkin saivat.

Mikä se sellainen animekerho oli?

Kurin ollessa nuori koulussa pelattiin lentopalloa ja baseballia, hakattiin kendo-miekoilla tai soitettiin orkesterissa. Ei ollut mitään animekerhoja, joissa katsottiin piirrettyjä.

Lapset olivat kasvaneet löysäilijöiksi, jotka viihtyivät enimmäkseen puhelimen ääressä. Mitä ne nykykoulussa edes opettivat? Joka päivä sai olla sanomassa jostain. Milloin vessapaperin tyhjä rulla oli jätetty telineeseen, milloin kengät viskottu sokin sokin eteiseen. Hänen nuoruudessaan välituntivalvoja kävi viivoittimella tarkistamassa, että jumppatossut olivat tasan kahden sentin etäisyydellä lokerikon suulta. Jos eivät olleet, piti koulun päätyttyä jäädä siivoamaan koko lokerikko. Lasten saamattomuus sai Arenin usein huokailemaan ja pyörittelemään silmiään.

Ja sitten oli vaimo.

Kuten joka arkiaamu, vaimo keitti häntä varten riisin ja misokeiton sekä paistoi munakkaan. Tuoreiden vihannesten virkaa teki kaalisalaatti kaupan seesamikastikkeella. Lapset söivät vain epäterveellisiä muroja ja paahtoleipää.

Silti misokeitosta puuttui kaikki lämpö. Se maistui yhtä valjulta kuin heidän avioliittonsa tätä nykyä.

Vaimo katsoi keittiön pikkutelevisiota, ei edes uutisia vaan jotain julkkisohjelmaa, ja odotti, koska mies lähtisi töihin pois häiritsemästä. Välinpitämättömyys ja kylmäkiskoisuus pais-toivat jokaisesta eleestä.

Aren Kurin välit vaimoonsa olivat kuin kämppäkaverien, jotka sietivät toisiaan ja puhuivat toisilleen vain pakosta. He onnistuivat jotenkuten kommunikoimaan silloin kun piti hoi-taa taloutta tai lasten koulunkäyntiin ja harrastuksiin liittyviä asioita. Kuri toi palkkarahansa kotiin, vaimo hoiti kodin ja raha-asiat sekä antoi miehelleen kuukausittain hieman omaa rahaa tuhlattavaksi.

Asuntolainan, lasten yliopistorahastoon säästämisen ja talouden perusmenojen jälkeen miehelle jäävä taskuraha jäi pieneksi. Sellainen summa ei riittänyt kovin moniin illan-istujaisiin työkaverien kanssa. Kurista oli tullut taitava kek-simään erilaisia syitä, joilla saattoi vältellä yhteisiä izakaya-baarikäyntejä. Niissä baari-illoissa naurettiin ja laskettiin leik-kiä, lujitettiin työyhteisön keskinäisiä siteitä. Lopulta häntä ei enää kutsuttu mukaan. Kuri tunsu jäänensä työpaikan ulkokehälle.

Oikeastaan se ei haitannut häntä.

Kuri ansaitsi kohtuullisen hyvin, vaikka ei ollut päätenyt johtotehtäviin vaan ”vanhemmaksi vakuutusasiamieheksi”. Iän myötä palkka oli noussut. Se ilo senioriteettia koros-tavassa järjestelmässä oli. Kuri työskenteli keskisuudessa vakuutusyhtiössä. Hänen tehtävänsä oli kiertää asiakkail-la ja varmistaa, että sopimukset jatkuivat. Hän vihasi työtään, inhosi asiakkaiden mielistelemistä. Yksinään tai, mikäli asia-kas oli suuri, työparin kanssa hän kiersi toimistoja, kumarteli, vei pieniä lahjoja ja rupatteli niitä näitä toimistopäälliköiden

kanssa. Useimmat diilit olivat onneksi varmoja. Ne sovittiin yritysryppään suurten firmojen kesken. Näin koko maan liike-elämä toimi: keiretsu-yritysryppäitä edustavat firmat toimivat yhteisen päämäärän eteen ja tukivat toisiaan. Yhteinen päämäärä taas oli pitää huolta siitä, että kaikki ryppään yritykset tulivat toimeen ja talouden pyörät pyörivät. Jokainen sai siivunsa. Kurin edustama yhtiö oli osa katkeamatonta yhtiöiden ketjua, jossa vakuutusyhtiö osti huonekalunsa yritysryppään toimistokalustekaupasta, joka puolestaan hankki matkat saman kumppaniverkoston matkatoimistosta, joka taas tilasi vakuutukset ketjua lähellä olevalta yhtiöltä. Japani oli jakautunut keiretsu-yritysryppäisiin, joista suurimmat liikuttivat koko valtakuntaa, joskus jopa koko maailmaa. Mitsui ja Sumitomo olivat koko maailman suurimpien yritysten joukossa.

Olisi vaatinut melkoista epäonnistumisen kierrettä, jotta joku ryppääseen kuuluva yritys olisi katkaissut vakuutus-suhteensa. Kurin työ oli vain rasvata rattaita, viedä lahja, juoda teetä ja hoitaa myyntirituaali yksityiskohtineen.

Päällisin puolin Kurin elämässä saattoi sanoa kaiken olevan mallillaan. Vain maku ja tarkoitus puuttuivat.

Vaikka Kuri olisi tiennyt elämänsä päättyvän hetken kuluttua, hän olisi ehkä vain huokaissut alistuneena. Ei hän itsetuhoinen ollut – jos hän olisi halunnut riistää itseltään hengen, hän olisi jonain aamuna vain kavunnut suojakaiteen yli ja hypännyt laiturille saapuvan junan alle. Joskus hän oli kyllä ehtinyt junaa odottaessaan miettiä, välittäisikö kukaan, jos häntä ei olisi. Henkilöonnettomuus, *jinsbin jiko*, sillä nimellä kuulutettiin tapauksista, joissa joku oli päättänyt astua junan eteen. Niitä oli toisinaan. Jopa arvokkaat sanomalehdet julkaisivat listoja pääkaupunkiseudun asemista ja junalinjoista, joilla tehtiin eniten itsemurhia.

Jos Kuri olisi kuolemansa jälkeen nähnyt, kuinka lapset häntä surivat, hän olisi ehkä ajatellut lapsiaan hieman lämpimämmin kuin nyt teki. Se, että vaimo oli järkytyksestään ja surupuvustaan huolimatta salaa hieman helpottunut, ei Kuria olisi yllättänyt. Vakuutusvirkailijalla oli sentään kunnollinen henkivakuutus. Perheellä ei ollut siinä mielessä hätää.

Alkujaan Kurin ja hänen vaimonsa liitto oli ollut rakkaus-avioliitto. Lasten syntymää seuraavina vuosina he olivat etäänntyneet. Se oli se tavallinen tarina: Vaimosta tuli ennen kaikkea äiti. Miehestä kehkeytyi japanilaisen yhteiskunnan tukipilari, *salaryman* eli valkokaulustyöläinen, joka eli työn kautta, kävi kotona nukkumassa ja uhrasi itsensä firmalleen ja kansantaloudelle. Työmuurahainen kantoi kortensa kekoon, työpanoksensa yritykselleen, palkkansa kotitalouteen.

Vaimo oli hieman paremmasta perheestä, mistä tämä jaksosi myös muistuttaa, kun ylennyksiä ei alkanut kuulua. Vaimon vanhemmat olivat vastustaneet liittoa ankarasti.

Pieni omakotitalo nukkumalähiössä ja keskiluokkainen vakaa elämä. Siinä oli kaikki, mitä Kuri oli voinut perheelleen tarjota. Eikö siinä ollut riittävästi?

Masentavan päivän pieni valonpilkahdus oli se, että Kuri oli päässyt kiertämään asiakkaita yksin. Tavalliseen tapaansa hän oli lorvinut muutaman tunnin Renoir-kahvilassa, jossa oli mukavat sohvot ja jossa sai edelleen tupakoida. Hän venytti taukonsa niin pitkäksi kuin uskalsi. Nykyajan piina oli, että matkapuhelinten vuoksi ihmisen saattoi tavoittaa kaiken aikaa kaikkialta. Missään ei ollut turvassa. Upottavat punaiset kangassohvat ja hillitty klassinen musiikki rentouttivat. Kuri riisui pikkutakkinsa, asetteli sen viereisen sohvan selkämykselle ja laski salkkunsu koriin, joka oli varattu asiakkaiden tavaroille. Puvunhousuihin ja liiveihin pukeutunut tarjoilija otti hillitysti

hänen tilauksensa. Kuri joi vain kahvia, kuten tavallisesti. Leivonnainen olisi nipistänyt kuukausibudjetista hieman liikaa. Lisäkuppi maksoi onneksi vain 300 jeniä, sen saattoi tilata myöhemmin. Kahvin perään paikan palveluun kuului ilmainen kuppi höyryävää vihreää teetä. Kahvilan kiirettömässä tunnelmassa sai viipyä niin kauan kuin halusi. Henkilökunta ei koskaan hoputtanut tai osoittanut, että nyt olisi aika jo poistua tai antaa tilaa seuraaville. Se oli tämän paikan taika.

1990-luvulla Renoir-ketju tunnettiin kahvilana, jossa suuren kuplan puhkeamisen myötä työttömiksi jääneet salarymanit viettivät kokonaisia päiviä. Kotiin he lompsivat muina miehinä, lähtivät aamulla, tulivat illalla, kuin eivät olisi koskaan työtään menettäneetkään. Kun he lopulta jäivät kiinni, he joskus nöyrytyivät etsimään uutta työtä joltain matalapalkka-alalta ja pyysivät läheisiltään syvästi anteeksi. Toisinaan he häpeän vuoksi vain tappoivat itsensä, katosivat Tokion lähistön itsemurhametsään, hyppäsivät mereen Izun jyrkiltä kallioilta tai astuivat radalle.

Noina vuosina jo valmiiksi korkeat itsemurhaluvut kohoivat huippuunsa. Kuri tiesi tämänkin. Yhtiössä itsemurhia seurattiin siksi, että vakuutusetsivät tutkivat tarkkaan, milloin itsemurhan syynä olivat velat ja vakuutusrahat perheelle. Tällaisia tapauksia oli alle prosentti itsemurhista. Kuri itse työskenteli yritysvakuutuksissa, joten hänen ei tarvinnut miettiä asiaa.

Renoir-kahvilat olivat sittemmin päässeet irti huonosta maineestaan, siinä missä Japanin talous syvimmästä kuopastaan. Kuri itse oli tullut työelämään juuri ennen 1990-luvun pahinta lamaa, ennen kuplatalouden puhkeamista. Kurin omaa yhtiötä eivät Japanin kadotetut vuodet olleet kohdelleet niin pahasti, vaikka kuplan puhkeaminen kaatoi hieman jälkijunassa kahdeksan isoa vakuutusyhtiötä. Nissanin keskinäisen

vakuutusyhtiön konkurssista alkanut aalto vei konkurssiin joka neljännen vakuutusyhtiön. Korot laskivat niin, että niihin sidotut vakuutusyhtiöiden sijoitukset menettivät tuottavuutensa.

Kuri ymmärsi täydellisesti, miksi poispotkitut salarymanit valitsivat juuri tämän kahvilaketjun ja nämä sohvut omikseen. Edelleen Renoir-kahvilassa aika pysähtyi.

Kuri oli aina ollut taitava lorvimaan, olemaan tekemättä mitään. Yläkoulun, lukion ja vielä yliopistonkin hän oli päässyt jotenkuten läpi, vaikka oli ison osan tunteista käyttänyt henkiseen poissaoloon. Etenkin matemaattiset aineet olivat aina olleet hänelle helppoja, numerot ja kaavat asettuivat paikalleen vaivatta. Hän olikin luullut päätyvänsä urallaan vakuutusmatematiikoksi, mutta henkilöstösasto oli jostain syystä päättänyt panna hänet myyntiosastolle. Vuosikymmen sitten hän oli löytänyt sudokut. Vaimo, joka piti niitä ajanhukkana, oli käynyt hänen kanssaan samaa yliopistoa. He olivat kohdanneet yliopiston retkeilykerhossa ja rakastuneet kesäisellä telttareissulla Tokion saaristoon. Valmistuttuaan he olivat menneet naimisiin, käyneet häämatkalla Havaijilla ja pian jo esikoinen oli ollut tuloillaan. Se oli ollut Kurin elämän parasta aikaa, mutta tuntui nyt jonkun toisen ihmisen elämältä.

Iltapäiväruuhka ei ollut onneksi vielä alkanut. Kuri ehtisi käydä toimistolla, ehkä istua vielä hetken jossain välttelemässä kotiinpaluuta.

Kun riittävän kauan odotti, saattoi ohittaa junien ruuhkaajan. Tokion halkaiseva linja oli ruuhka-aikaan sietämätön. Oikeastaan kaikki junalinjat olivat. Ruuhkajunassa seisottiin kiinni toisissa, aivan liki täysin vieraita ihmisiä. Joskus jollain oli liian vahvaa parfyymia tai huono aineenvaihdunta, piti kestää hajusteen tai hien hajua, vieraan lämmintä ihoa vaatteiden

läpi omaa ihoa vasten. Silloin oli toki apua siitä, jos pääsi tilaan, jossa ei ajatellut mitään eikä tuntenut mitään. Vaarana vain oli, että ajoi oman asemansa ohi.

Aren Kuri kantoi päällystakkia käsivarrellaan ja salkkua toisessa kädessä. Päivä oli ollut keväisen lämmin, iltaa kohti kylmenisi.

Juna saapui jarrut sihisten laiturille numero yksi ja toi mukanaan metrotunnelin viileää ilmaa. Ovet suhahtivat auki. Vaunussa oli hyvin tilaa, kokonainen penkki vapaana. Tottumuksesta Kuri kumarsi tai pikemminkin nyökkäsi ennen kuin istuutui, vaikka vieressä ei ollut ketään.

Toimistolle oli kolme pysäkkiä.

Melkein vastapäätä häntä istui paksussa toppatakissa hikoileva nuorimies ison laukun kanssa. Se vei turhan paljon tilaa, Kuri ajatteli mulkaistessaan miestä. Toki juna oli tyhjä, mutta kyse oli periaatteesta. Mies oli varmasti ulkomaalainen, joka ei tuntenut junaetikettiä. Turisteja oli Tokiossa viime aikoina ollut aivan liikaa, häiriöksi asti. He kantoivat liian suuria laukkujaan metroihin ja juniin, ja tukkivat lastenrattaille ja pyörätuoleille tarkoitettut hissit. Ulkomaalaiset tunkivat junaan ennen muita ihmisiä, etuilmivat ja mölysivät, eivät osanneet käyttäytyä. Jokainen japanilainen tajusi lähettää laukkinsa kuriirilla perille saakka, olla hiljaa junassa ja jonottaa asiallisesti.

Vaikka vieressä ei istunut ketään, Kuri veti oman salkkunsa tiiviisti syliinsä, jotta ei olisi aiheuttanut häiriötä. Kun juna nytkähti liikkeelle, hän sulki silmänsä. Melkein heti hän saavutti tilan, jossa ei ajatellut mitään.

Siksi hän ei ehtinyt tuntea mitään.

Räjähdys oli voimakas ja pyyhkäisi silmänräpäyksessä hänen ylitseen ja lävitseen. Ennen kuin hän ymmärsi mitä tapahtui, se repi hänet riekaleiksi. Kuolema oli todellinen tyhjiys.

2

Pyöräillessään kohti metroasemaa Riku Mäki pysähtyi ihas-telemaan temppelin pihalla kukkivaa japaninaprikoosipuuta.

Puu ojensi suojelevat, käppyräiset oksansa kadun ylle ja tuuli pörhisti vaaleanpunaisia kukkia niin, että ne väreilivät kirkasta, korkeaa taivasta vasten. Temppelien pihoilla oli myös lukuisia sakura-kirsikkapuita. Ne muistuttivat aprikoosipuita, mutta Riku oli jo oppinut erottamaan ne toisistaan.

Riku oli käyttänyt tunteja ja taas tunteja oppiakseen kukkien merkityksiä, koska japanilaisella aterialla kauden kukat kuuluivat olennaisesti kokonaisuuteen. Aprikoosipuuta käytettiin juuri tähän aikaan vuodesta eri tavoin japanilaisessa keittiössä, osana 72:ta sesonkia, jotka oli otettu kiinalaisesta kuukalenterista. Nyt elettiin pääskyet pesivät ensi kertaa -sesonkia, jota edelsi toukat muuttuvat perhoseksi -sesonki ja jota seurasi ensimmäiset kirsikankukat -sesonki. Riku muisti liki kaikki sesongit ulkoa, vaikka oli vaikea muistaa, tuliko kesäkuussa ensin rukoilijasirkat pesivät -sesonki vai mätänevä heinä muuttuu tulikärpäsiksi -sesonki.

Aprikoosinkukille ei ollut omaa mikrosesonkia, mutta aprikoosi symboloi onnea ja terveyttä, minkä lisäksi sen tuoksun uskottiin karkottavan pahuutta ja pahoja henkiä. Siksi temppelien ja pyhättöjen pihoissa kasvoi aprikoosipuita. Ne myös kestivät kylmää ja kukkivat varhain keväällä. Niitä oli

kuulemma 300 eri lajia. Osa oli upeita käppyräisiä puita, joita näki vanhassa japanilaisessa taiteessa, maalauksissa ja lakka-astoiden koristeina. Syksyisin aprikooseista tehtiin umeshulikööriä ja punaisena hehkuvaa umeboshi-pikkelssiä.

Lännessä aprikoosipuuta kutsuttiin luumupuuksi ja umeshua luumulikööriksi. Joku oli kerran tehnyt käännösvirheen, ja samaa virhettä toistettiin naurettavasti vuosikymmenestä toiseen.

Tuulenpuuska sai terälehtiä putoamaan puusta kuin lumisateena. Vaaleanpunaiset hiutaleet leijailivat hitaasti ilmassa kohti maata, kunnes toinen puuska nosti niitä ja heitti aidan yli temppelin pihalle.

Rikun katse osui aidan takana olevaan työmieheen, joka seisoi tikkailla ja muotoili suurilla puutarhasaksilla männynoksia. Korkeat tikkaat näyttivät kiikkeriltä ja mies jo aikaa sitten eläkeiän ylittäneeltä. Mies huomasi Rikun ja nyökkäsi, vilkaisi sitten aprikoosipuita, ikään kuin sanoen, että katso miten upeaa. Riku kumarsi takaisin.

Miten joku puu saattoi kantaa niin monia merkityksiä? Japanilaisille aprikoosipuu kertoi keväästä ja pahalaisen karkottamisesta, uusista aluista sekä samalla sitkeydestä ja periksiantamattomuudesta. Aprikoosi merkitsi henkistä puhtautta, turmeltumatonta kauneutta ja kaiken lisäksi veti puoleensa hyvää onnea.

Suomessa puu oli puu.

Vai oliko? Ehkä Riku ei vain koskaan ollut tullut kysyneeksi, miksi pihassa kasvoi koivuja. Ehkä koivulla oli hyllyllinen merkityksiä, joita hän ei ollut koulutunneilla viitsinyt opetella.

Riku polkaisi taas pyöränsä vauhtiin. Illaksi luvattiin kylmenevää säätä, mutta kevätaurinko lämmitti Tokiota päivä päivältä enemmän ja enemmän. Hetkeksi Riku käänsi kasvonsa

kohti aurinkoa ja antoi sen säteiden lämmittää, valon ja lämmön hivellä poskipäitä. Tätä hän oli kaivannut.

Kevät oli paras vuodenaika Japanissa. Yhdessä hujauksessa tulisi taas kesä mukanaan sietämättömän tukalat helteet. Vuosi vuodelta yhä kuumemmaksi ja pidemmäksi muuttunut kesä oli paisunut ja sulattanut itseensä kevään lopun ja syksyn alun, venyttänyt vuodenajat väärään asentoon. Joka vuosi Tokiossa rikottiin uusi ennätys hellepäivien määrässä.

Riku parkkeerasi polkupyöränsä aseman eteen, riisui takkinsa ja sulloi sen reppuun vesipullon seuraksi. Sitten hän varmisti, millä linjalla pääsisi nopeimmin kalatorille. Ensimmäisenä vuotenaan Tokiossa hän oli ajellut taksilla ympäri kaupunkia kunnes oli tajunnut, että juna, metro ja polkupyörä olivat nopein ja helpoin tapa kulkea. Täällä jopa isojen yritysten kovapalkkaiset johtajat kulkivat metrolla töihin. Autokyyti oli statussymboli, mutta metro kätevämpi.

Alkujaan Riku oli tullut Japaniin ja Tokioon kokkikisoihin, mutta ihastunut maahan ja jäänyt. Vuosien saatossa hän oli perustanut jopa oman ravintolan, joka sittemmin oli tosin palanut tuhopoltossa.

Nyt Riku tunsu Tokion enemmän kodikseen kuin Helsingin. Kaupunki jaksoi yllättää jatkuvasti. Se oli kuin sipuli, yhden kerroksen alta löytyi aina toinen, syvemmällä oleva taso, jonka alla piili seuraava kerros.

Aamun säätiedotuksessa oli todettu, että tänään oli hyvä päivä kuivattaa pyykkejä. Japanilaisen säätiedotuksen erikoisuus sekin. Sääkartalla auringon vieressä vilkkui symboli, kuva, jossa pyykkinarulla tai japanilaisittain pyykkibambukepillä roikkui valkoinen t-paita. Se kertoi, että sää oli hyvä pyykkäämiseen ja ilmakeuhkus alhainen.

Säätiedotuksen perään oli näytetty toinen ennuste. Siinä ilmoitettiin, että kirsikankukat kukkisivat tänä vuonna toden-

näköisesti hieman tavallista myöhemmin. Sakura-ennusteen mukaan aivan eteläisimmässä Japanissa kukat olivat jo nupuillaan, mutta Tokion helmikuinen pakkasviikko oli myöhästytännyt paikallista kukintaa.

Riku harppoi rappuset asemalle, juna odotti jo laiturilla. Hän kulki tungeksivan joukon rytmissä, asettui osaksi virtaa. Metro sylki matkustajat ja nielaisi toiset.

Sisällä vaunussa oli kuuma. Sekin oli japanilainen erikoisuus, jota oli vaikea ymmärtää. Talvipäivinä junien ja monien sisätilojen lämmitys puhalsi täysillä, vaikka ihmiset eivät riisuneet vaunuissa talvitakkejaan. Ruuhkajunissa suomalainen hikoili kuin halvassa saunassa. Lisäksi päivän ja yön lämpötilaero venyi usein viiteentoista asteeseen. Hiki ja vilu vuorottelivat. Paikallisia tämä ei tuntunut vaivaavan.

Tänään oli erityinen päivä. Riku ja Naomi juhlistaisivat illalla Naomin avioeroa, joka astui viimein voimaan. Oli kuin yksi iso aita olisi kaadettu heidän välistään.

Tuntui aivan käsittämättömältä, että viime keväänä hän ei ollut edes tuntenut Naomia.

Riku oli tavannut Naomin pienellä saarella, josta hänen ystävänsä Kenta oli ostanut huvilan. Se oli ollut tapahtumarikas kesä, jonka varrella Riku oli päätyntä kalastajanaisten kanssa sänkyyn ja pian myös hengenvaaraan. Kävi ilmi, että Kentan huvila oli huumejätkö. Naomin mies oli sekaantunut yakuzan ja pohjoiskorealaisten organisoimaan metamfetamiinin salakuljetukseen, ja Riku oli osunut väärään paikkaan väärään aikaan.

Riku ja Naomi olivat selvinneet seikkailusta ja aloittaneet kiihkeän suhteen. Vähitellen suhde oli muuttunut kiihkeän lisäksi vakavaksi.

Toisinaan Riku oli viettänyt aikaa pienellä saarella, toisinaan Naomi oli lentänyt Tokioon. He eivät malttaneet pysyä erossa toisistaan.

Saarella heillä oli Kentan huvila käytössään. Kenta itse oli todennut, ettei astuisi enää jalallaan paikkaan. Tarkemmin sanoen niin oli sanonut ensin Kentan vaimo Maya, joka ei halunnut enää nähdäkään koko saarta, eikä ainakaan toisi lastaan sinne. Siitä huolimatta, että alun perin pariskunta oli ostanut huvilan juuri tulevia lapsia ajatellen.

Kentaa ei ollut viime aikoina muutenkaan näkynyt. Työ ja vauva veivät ajan. Riku oli käynyt tapaamassa tuoretta perhettä ja katsomassa vauvaa, joka kasvoi vauhdilla.

Uraorientoituneen Kentan muutos perheenisäksi hämmästytti. Tapaamisten jälkeen Rikusta tuntui, että joku oli vaihtanut hänen ystävänsä aivan toiseen ihmiseen, perheenisän perikuvaan. Oliko muutos hyvä vai huono, sitä hän ei osannut sanoa.

Toisaalta hän itsekin vietti paljon aikaa Naomin kanssa eikä ehtinyt entiseen malliin tavata harvoja japanilaisia ystäviään.

Selvää oli, että molempien elämä oli mutkistunut.

Nyt Riku ja Naomi yrittivät pohtia, miten järjestäisivät yhteisen tulevaisuutensa. Suhteen alku oli täynnä hankaluuksia. Naomi oli edelleen naimisissa vankilaan päätyneen miehensä kanssa – tähän päivään saakka. Rikukin oli tahollaan ollut vakavassa suhteessa, josta oli Naomin vuoksi eronnut.

Kun hän oli kertonut asiasta ystävälleen Mikolle, Suomessa asuvalle toimittajalle, jonka kanssa teki kirjoja, tämä oli todennut, että taasko sinulla on uusi nainen kierrätyksessä. Sanat sattuivat. Viiden vuoden aikana Riku oli kieltämättä tapaillut kolmea naista. Ehkä se oli Mikon mielestä liikaa. Ajoihan ystävä vaimonsa kanssa vuorotellen farmari-Volvolla kahta lasta harrastuksiin jo ties kuinka monetta vuotta. Ehkä espoolaisen perheenisän näkökulmasta Rikun elämä oli pahanlainen keitos.

Sopan selvittely oli kieltämättä vienyt aikansa. Riku oli tuntenut itsensä lurjukseksi jättäessään naisystävänsä Evan. Tekoa oli mahdoton puolustella muulla kuin sillä, että sydäntään ei voinut käskä.

Se ei ollut kovin kestävä perustelu.

Kun Riku ajatteli Naomia, hän tunsi nipistykseen vatsan pohjassaan. Vaikka he olivat olleet erossa vain pari tuntia, hän huomasi jo kaipaavansa tätä.

Riku vaihtoi junaa Toyosun asemalla. Kalatori oli teko-saarella eikä sinne kulkenut metro vaan noin kymmenen metrin korkeuteen nostettu ilmarata. Radalla matkatessaan saattoi ihailla Tokion siluettia, jossa pilvenpiirtäjät nousivat Tokionlahdelta ja kylpivät kevään auringossa.

Päivästä oli tulossa mitä mainioin.

Tosin Naomi ei ollut halunnut lähteä mukaan kalatorille. Hän oli useamman päivän ollut vaitonainen.

Edelleen he olivat nukkuneet toistensa iholla, viettäneet hetken aamullakin sylikkään. Riku piti siitä, kuinka tunsi Naomin ihon ja vartalon itseään vasten. He nukahtivat usein toisiaan hyväillen. Riku nautti siitä, että sai unisena nuuhkia naisen niska. Se oli läheisyyttä, jota hän ei ollut ennen kokenut.

Nyt jokin oli kuitenkin toisin. Naomi oli vaikuttanut poissaolevalta. Jokin oli vialla. Riku tiesi kyllä, että Naomi ei viihtynyt Tokiossa. Oliko tämä nyt päättänyt myös, ettei viihtynyt enää yhdessä Rikun kanssa? Ajatus pisti rinnassa.

Hän koetti karkottaa synkät mietteet. Ei se niin voinut olla.

Riku olisi valmis joustamaan, muuttamaan osittain vaikka tuolle pienelle saarelle. Hän halusi, että tämä suhde onnistuisi, vaikka lähtökohdat olivat vaikeat. Mitä vanhemmaksi tuli, sitä raskaampia taakkoja ihmiset kantoivat suhteisiinsa. Nuorena asiat tuntuivat hankalilta, mutta olivat lopulta suoraviivaisempia kuin nelikymppisenä.

Ehkä oli paras kysyä suoraan, mikä Naomia painoi. Miten olikin niin vaikeaa puhua siitä, miltä tuntui.

Ensin piti kuitenkin hoitaa työt.

TOKION METROSSA RÄJÄHTÄÄ POMMI.

Iskun hetkellä kyydissä ovat suomalainen kokki Riku Mäki ja hänen naisystävänsä Naomi. He selviävät hengissä mutta vaara ei suinkaan ole ohi, sillä metrotunneleissa kulkee joukko vahvasti aseistettuja terroristeja.

Kaupunki ajautuu kaaokseen, liikenneyhteydet katkeavat ja puhelinverkot romahtavat. Yakuzalla on sormensa pelissä. Riku Mäki on osunut järjestön tielle aiemminkin. Miten käy nyt?

KEISARIN VARJO on Japaniin sijoittuvan herkullisen gastrodekkarisarjan 6. osa.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7610-6